

Општина Чајетина доноси Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Чајетина за 2025. годину у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју на основу члана 13. (" Службени гласник Републике Србије " број 10/13, 142/14, 103/15, 101/16) а на основу члана 19 Статута општине Чајетина (" Службени лист општине Чајетина " број 7/2008) и финансијског плана од 26. децембра 2024. године, усвојеног од стране Скупштине општине Чајетина.

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНУ ЧАЈЕТИНА ЗА 2025. ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Општина Чајетина се налази у југозападном делу Републике Србије, са севера окружена општином Ужице, са истока општином Ариље, са југоистока општином Нова Варош, са југа општином Прибој, а са запада Републиком БиХ. Административно припада Златиборском округу и заузима површину од 647 km². Простор општине Чајетина географски подразумева таласасту висораван између река Сушице и Увца и планина Таре и Муртенице, са планинским масивом Златибора као средишним и главним делом. Површина општине: 64.700 хектара; пољопривредна површина: 37.469 хектара. Укупна обрадљива шумска површина: 21.555 хектара; пољопривредно земљиште: 55,8%. Територија општине Чајетина се састоји од 21 месне заједнице, односно 24 насеља. Општина Чајетина према попису из 2011. године броји 14.522 становника који живе у 5.136 домаћинстава. Око 36% становништва живи у градској урбаној средини Чајетине и Златибору, а осталих 64% у сеоским подручјима.

Природни услови и животна средина: Рељеф Око 80% територије општине чини брдско - планински део. Рељеф општине Чајетина је одређен геолошким и геоморфолошким особинама златиборског масива, који припада групи старовлашких планина, односно динарском планинском масиву. Клима Клима овог подручја припада умерено-континенталном типу, са утицајем планинске климе. У ваздуху се налази висок проценат кисеоника и озона који су условљени оваквим географским положајем. Влажност ваздуха је релативно мала (76%), у односу на друга слична подручја. Осунчаност износи 164,7 часова у месецу или 1.976,5 сати у години. Струјање ваздуха је изражено али су жестоки и олујни ветрови ретка појава. Количине падавина су релативно мале, око 990 мм, просечно, годишње. Хидрографија Ово подручје има приличан број извора који се не могу сматрати издашним. То је због геолошког састава терена кроз који вода брзо и лако продире. Водно богатство поред извора чине и водотокови и подземне воде. Подземним водама је нарочито богато подручје места Златибор, где ове воде циркулишу кроз различите пукотинске системе. Биодиверзитет У флори доминира травно-ливадски пејзаж пашњачког типа богат природним лековитим биљем. Од 21.555 ха под шумама највише је заступљен црни и бели бор, а у вишим пределима смрча и јела. Има нешто мање брезе и храста. У укупном уделу у површини општине Чајетина, шумска површина чини 33,3%. Шумске површине, које нису преовлађујуће, нуде нешто скромније могућности за станишта дивљачи и коришћење шумских плодова. За дрвнопрерађивачку индустрију постоји једним делом сировинска база на подручју општине, а другим делом у близини. У Бранешком пољу постоје делимично изграђени капацитети које је потребно кроз приватизацију активирати и запослити. Остали капацитети су мањег обима и значаја. Од укупно 5.146 домаћинстава, око 3.500 се бави пољопривредном производњом. Смањење становништва у већини села и погоршање старосне структуре резултира стагнацијом и падом пољопривредне производње. Поред сточарске производње, добре природне предуслове у нижем подручју општине има и воћарска производња пре свега малине и шљиве. Од повртарских култура најзаступљенија је производња

кромпира. Од прерађивачких капацитета у области пољопривредне производње најзаступљенија је прерада меса и млека. Део месних производа има препознатљиву робну марку на тржишту Србије. Подручје општине Чајетина је изузетно богато лековитим биљем и шумским плодовима (шумске јагоде, купине, малине, боровнице, гљиве и сл.) који се прикупљају и обрађују спорадично и неорганизовано, без довољно обуке и контроле. Пчеларство је, у односу на природне потенцијале, слабо развијено али је подршка овој грани у последњим годинама видљива и константна.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Територија општине Чајетина се састоји од 21 месне заједнице, односно 24 насеља. Општина Чајетина према попису из 2011. године броји 14.522 становника који живе у 5.136 домаћинстава. Око 36% становништва живи у градској урбаној средини Чајетини и Златибору а осталих 64% у сеоским подручјима. Сва насеља општине бележе значајан пад у броју становника изузев насеља Златибор, Чајетина и села Мачкат. Села се карактеришу негативним природним прираштајем и одласком младих. Миграција становништва у оквиру општине се одвијала из сеоских средина. У урбаним срединама (месне заједнице Чајетина и Златибор) је дошло до повећања броја становништва, што је првенствено резултат развоја туризма и других пратећих делатности. У општини се региструје негативна стопа природног прираштаја од 3,5%. Негативан тренд је нарочито изражен у мање развијеним селима. Овде су остала углавном старачка домаћинства и сваке године се гаси приличан број ових домаћинстава.

Диверзификација руралне економије: Највећи проценат становништва у Чајетини чини радно способно становништво. Удео радно способног становништва у Чајетини (64%) је знатно мањи у поређењу са просеком Републике Србије (67,01%). У поређењу са Републиком већи је проценат старијег становништва (преко 65 година). Удео становништва старости преко 65 година се константно повећава. Процес старења становништва је знатно бржи у општини Чајетина у односу на просек Републике, и посебно је изражен у сеоским срединама. У поређењу са просеком Републике Србије, у општини Чајетина је нижи удео становништва са средњом, вишом и високом школском спремом. Највеће заостајање у односу на просек Републике се јавља код удела становништва са високом стручном спремом. Велики број високообразованих кадрова из Чајетине се након завршеног школовања не враћа у матичну средину већ остаје у центру студирања или одлази у друге веће градске центре где имају веће шансе за усавршавање и напредак. Слабија квалификациона структура становништва може негативно утицати на будући економски, друштвени и културни развој општине. Општину карактерише изузетно мали број друштвених и културних објеката, као и знатан број објеката за рекреацију. У објекте рекреације су убројани и школски терени.

Рурална инфраструктура: Рурална инфраструктура У општини Чајетина је изграђено 550 км путева, од чега је 258 км под савременим коловозом. Од укупне дужине путева, 33 км чине магистрални путеви који су у потпуности подсавременим коловозом. Магистрални правци покривају потез МачкатДоброселица и Сушица-Шљивовица. Регионални путеви су дужине 70 км, од чега је 55 км под савременим коловозом. Највећу дужину путева чине локални путеви, 304 км. Око 170 км локалних путева је под савременим коловозом. Густина путне мреже у општини Чајетина је релативно добра и изнад је просека у Републици Србији. Такође, удео путева покривених модерним застором (асфалтом) је знатно већи у односу на просек Републике Србије. У општини се налазе четири железничка стајалишта и два пристаништа. У општини је око 4.600 домаћинстава прикључено на водоводну мрежу. Процент прикључених домаћинстава на водоводну мрежу (89,90%) је знатно већи у односу на просек Републике Србије, што указује на висок проценат покривености водоводном мрежом. Систем водоснабдевања општине чине водозахват са акумулацијом у Рибници (ЈКП Водовод) и сеоски водоводи. У купна количина захваћене воде у општини Чајетина је 2.462 хиљаде м³. У Златиборском округу само град Ужице има већу количину захваћене воде. Основни проблеми у водоснабдевању су: недовољан капацитет резервоара (посебно за урбана места Златибор и Чајетину), дистрибутивна мрежа је у лошем стању као и стање објеката, опреме и пратеће инфраструктуре. Сеоски водоводи нису под ингеренцијом ЈКП Водовод и тешко је гарантовати бактериолошку исправност воде на целој територији.

Пољопривредно земљиште: У државној својини, на територији општине Чајетина налази се 11050,72 хектара пољопривредног земљишта од чега је 5441,47 хектара планирана површина за давање у закуп а у последње две агроекономске године издато је 1196,94 хектара. Регистрована пољопривредна газдинства на територији Општине Чајетина располажу са 36609 хектара земљишта, од чега је коришћено 23472 хектара.

Вишегодишњи засади: Према подацима Завода за статистику на територији општине Чајетина постоји 90 хектара засада под јабуком, 41 хектар засада под крушком, 1 хектар засада под кајсијом, 66 хектара вишње, 898 хектара под шљивом, 27 хектара ораха, 3 хектара под лешником, 60 хектара под малином. У последњим годинама, приметан је раст засада под боровницом и малином. Највећи откупљивач воћа на територији општине Чајетина у просеку годишње откупи око 350 тона воћа од чега је 95% малина, а остатак су купина и црна рибизла и боровница. Подстицајне мере које се спроводе утицале су на помак тако да је задње три године подигнуто више засада који прате савремене трендове у овој области.

Сточни фонд: У регистрованим пољопривредним газдинствима на територији општине Чајетина, према подацима пописа пољопривреде из 2012. године постоји 6185 говеда; 5506 свиња од тога 148 крмача; 23790 оваца, од тога је 18055 оваца за приплод; 32249 јединки живине. Од 2012. године када је рађен попис сточни фонд се знатно преоменио и може се рећи да су влики помаци у бројности и генетици направљени у области говедарства и овчарства. Према подацима ПССС Ужице, број уматичених грла у говедарству и овчарству се увећао за 15% у периоду од 2015. до 2018., а према подацима којима располаже ПССС то су вредности које прелазе просек у односу на све друге општине које покрива регионална ПССС Ужице.

Механизација, опрема и објекти: Кошеви за кукуруз - 48, Амбари - 30, Силоси - 27, Сушаре - 53, Објекти за силажу - 153, Објекти за смештај пољопривредних машина и опреме - 746, Хладњаче - 1, Стакленици - 2, Пластеници - 449, Објекти за смештај говеда - 2365, Објекти за смештај свиња - 1529, Објекти за смештај кокошака носиља - 1398, објекти за смештај остале стоке - 1405, а мерама подршке из године у годину када од када је рађен попис слика у погледу бројности објеката и нове механизације се мења. Све је више нових објеката који су изграђени уз подршку локалне самоуправе кроз субвенције за изградњу као и нове механизације кроз субвенције за набавку нове механизације. Број нових трактора на газдинствима се у периоду од 2016 до 2018. године увећао за 17, што је добар помак узимајући у обзир број и структуру пољопривредног становништва на територији Општине Чајетина.

Радна снага: Укупно газдинстава 2898, 1778 газдинстава са 1-2 члана, 940 газдинстава са 3-4 члана, 162 газдинства са 5-6 чланова, 18 газдинстава са 7 и више лица. Ниво обучености: 1894 менаџера са пољопривредним искуством стеченим праксом, 23 менаџера са курсевима из области пољопривреде, 25 менаџера са пољопривредном средњом школом, 799 менаџера са другом средњом школом, 29 менаџера са пољопривредном вишом школом или факултетом, 128 менаџера са другом вишом школом или факултетом, 61 менаџер који је похађао курсеве о пољопривреди у 2012. години.

Структура пољопривредних газдинстава: На територији општине Чајетина регистрована су 2.264 пољопривредна газдинства. Учешће газдинстава у укупном броју домаћинстава на подручју општине Чајетина: 50,1% - 70%. Према попису из 2012. године општина Чајетина спада у групу општина које имају од 1.000 до 9.999 условних грла. Учешће коришћеног пољопривредног земљишта у укупној површини општине износи од 3,01 до 4% од укупне површине општине. Оно што је сигурно је да се број регистрованих пољопривредних газдинства на територији Чајетине увећао гледано на период од 2012. године до данас.

Производња пољопривредних производа: У 2017. години, на територији Општине Чајетина, 33 произвођача сувомеснатих производа просечно су месечно производили око 100 тона сувомеснатих производа. Четири регистроване млекаре, месечно откупе и прераде преко 400 тона млека. Компанија која послује на територији Општине Чајетина, а бави се откупом и прерадом воћа откупила је преко 350 тона воћа од чега је највише малина око 95% док остатак чине боровница и црна рибизла у знатно мањем проценту од око 5%. С обзиром да се на територији Општине Чајетина налази и туристички центар Златибор, могућност за пласман пољопривредних производа је изузетно велика. Многобројни

хотели, ресторани и остали угоститељски објекти само део сировина набављају од произвођача са територије Општине, што домаћим произвођачима и прерађивачима отвара могућност за повећање обима производње.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: На територији Општине Чајетина постоји 8 регистрованих удружења: Удружења произвођача поврћа, воћа и цвећа „Златиборски плодови“, Удружење пчелара „Златибор“ Чајетина, Удружење одгајивача свиња Општине Чајетина, Удружење произвођача сувомеснатих производа Златиборског округа, Удружење „Златиборски млекари“ и Удружење одгајивача пастрмке „Љубишка пастрмка“, Удружење одгајивача оваца „Трипкова“, Удружење одгајивача товних раса говеда „Златиборски суват“. На територији Општине Чајетина постоје 3 регистроване пољопривредне задруге и још једна у поступку регистрације.

Трансфер знања и информација: Привредно друштво за развој пољопривреде општине Чајетина „Златиборски Еко Аграр“ сваке године, углавном у зимским месецима организује обуке, предавања и радионице на теме у области пољопривреде за које пољопривредници током године покажу највише интересовања. Предавања се организују у сарадњи са институцијама из целе земље као што су: Пољопривредни факултет из Земуна, Институт за крмно биље из Крушевца, Институт за воћарство из Чачка, Регионална Развојна Агенција „Златибор“ из Ужица, ПССС из Ужица. У сарадњи са Институтом за воћарство ранијих година било је присутно заснивање експерименталних засада воћа на територији Општине позиционираних у различитим деловима Општине. Иста институција данас спроводи узорковање и анализу пољопривредног земљишта у воћњацима на територији општине Чајетина у циљу утврђивања мера за његово унапређење. Институт за крмно биље из Крушевца је у 2015., 2016. и 2017. години контролисао, надзирао и пружао саветодавну подршку на преко 20 газдинства на територији општине Чајетине, а у вези анализе и припреме квалитетне хране за исхрану стоке првенствено за исхрану говеда намењених производњи млека. Према извештају Института, након анализе узорака и сагледавања постојећег стања, извршена је обука произвођача за правилно силирање сточних хранива и формиран су нови травно-легуминозни усеви. У 2017. години остварена је сарадња и са Пољопривредним факултетом из Земуна, а ради утврђивања плодности и штетних материја у земљишту као и анализе трава са пашњака која је један од главних извора хране за преживаре испитиваних села. Целовито гледано, из године у годину позитивни резултати су све више видљивији по овом основу. **НАПОМЕНА:** Максимални износ повраћаја по газдинству у 2024. години износи 800.000,00 динара.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Кредитна подршка	100.2	1.500.000,00	0,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		1.500.000,00				

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	21.000.000,00	65	800.000,00	0,00
2	Органска производња	201.3	3.000.000,00	100	400.000,00	0,00
3	Подршка младима у руралним подручјима	303	1.000.000,00	100	600.000,00	0,00
4	Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и на увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима	304	7.000.000,00	50	800.000,00	0,00
	УКУПНО		32.000.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	1.000.000,00	0,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		1.000.000,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Увећање стада из сопственог запата	601	10.500.000,00	0,00	50	800.000,00	0,00
	УКУПНО		10.500.000,00				

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	45.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	0,00
Планирана средства за кредитну подршку	1.500.000,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	32.000.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	1.000.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	10.500.000,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Циљна група програма су регистрована пољопривредна газдинства (њихови носиоци, као и чланови), чланови регистрованих удружења, задруге, незапослени са евиденције Национална службе за запошљавање. Имајући у виду специфичност средине у којој се програм спроводи - добар географско-саобраћајни положај, добра путна инфраструктура за развој пољопривреде и привреде, здрава еколошка средина, као и изузетни ресурси за развој сточарства, даљи развој пољопривреде ће се базирати на организовању и модернизовању сточарске и подршци остале пољопривредне производње, а са циљем подизања профитабилности у пољопривреди. С обзиром да ће локална самоуправа радити на заштити и брендирању локалних производа и подстицању извоза, пољопривредни произвођачи ће бити подстакнути за удруживање. Биће им омогућена добра организованост, информисаност и квалитетан рад уз подршку пољопривредних служби, сервиса и организација. Појединим мерама биће омогућено олакшање у формирању мини кућних прерадних капацитета што ће представљати подстрек за запошљавање и samozapošljavanje као и формирање нових производа високог квалитета на бази традиције.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење

пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање потенцијалних корисника о мерама које су дефинисане Програмом локалне самоуправе вршиће се путем штампаних обавештења која ће бити назначена на огласним таблама месних заједница, затим слањем обавештења путем поште, мрежних оператера-слањем смс порука, путем локалних телевизија, радија.

Мониторинг и евалуација: ПД за развој пољопривреде „Златиборски еко аграр“ доо извршиће праћење реализације програма тако што ће статистички обрадити (пописати) податке који су очигледни показатељи ефикасности програма. Ти показатељи се односе на: • високо квалитетни приплодни материјал-јунице, овнове, квалитене козе, назимице, нерастове; • опремање објеката за смештај животиња; • површину и број засада воћа; • набављену механизацију - комбајне, прикључне машине... • модернизацију производње млека кроз набавку нове опреме за мужу и чување млека; • формирање нових удружења и задруга; • подизања нивоа знања у области сакупљања и прераде самониклог биља и воћарске производње; • подизање огледних и високопродуктивних засада воћа, житарица и трава прилагођених географским условима; • опрему и формирање мини прерадних и кућних капацитета како на индивидуалним газдинствима тако и удружењима; • развој пчеларства кроз подизање нивоа знања и осавремењавање; • увећање рибњака, производња рибе . Затим, ће се кроз анкете спровести анализе колико су спроведене мере допринеле побољшању квалитета пољопривредне производње и уопште колико су утицале на мотивацију становништва за бављење пољопривредом.

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.2 Кредитна подршка

2.1.1. Образложење: У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, јединице локалне самоуправе (Сл. гласник РС 10/13 и 142/14) могу да утврђују мере које се односе на директна плаћања у виду кредитне подршке. Кредитна подршка ће се реализовати суфинансирањем камата за пољопривредне кредите. Ова мера је предвиђена као подршка физичким лицима који имају регистровано пољопривредно газдинство у активном статусу, као и пребивалиште на подручју општине Чајетина мин. 3 године, у погледу доласка до обртних финансијских средства за набавку механизације, опреме и репроматеријала у воћарској и сточарској производњи, као и за спровођење пролећних радова у пољопривреди. Током 2020. године 8 пољопривредника који имају регистровано пољопривредно газдинство у активном статусу користило је кредитну подршку по основу ове мере, 2021. године користило је 8 пољопривредника, 2022. године користило је 3 пољопривредника, 2023. користио 1 пољопривредник док је у 2024. користило 3 пољопривредника. Ова мера подразумева одобравање субвенције на краткорочне и дугорочне динарске кредите који ће бити одобрени током 2025. године, са роком враћања од 12 до 48 месеци. Физичка лица, носиоци регистрованог пољопривредног газдинства имају проблем у пролећном периоду са недостатком финансијских средстава за набавку репроматеријала за пролећне радове, али и за инвестиције у пољопривреди, што се често јавља као ограничавајући фактор за унапређење продуктивности и ефикасности пољопривредне производње. Право на субвенционисану кредитну подршку се остварује уколико се кредитна средства користе за набавку : 1. нове и половне механизације, опреме и репроматеријала у воћарској производњи : а. опрема за наводњавање воћњака, б. све прикључне машине и опрема за обраду и заштиту воћњака, в. садни материјал у воћарству, г. стубови и жица за наслон, д. противградна мрежа са стубовима и свим додатним компонентама (анкери, жице, сајле, затезачи, плакете, куке, прстенови, жабице, капе, гумице), ђ. фолије и други материјали за сенчење, малч фолије... 2. нове и половне механизације, опреме и репроматеријала у сточарској производњи : а. музилице, б. лактофризи, в. опрема за припрему сточне хране, г. опрема и механизација за манипулацију стајњаком и осоком, д. сточна храна, ђ. опрема за пчеларство, е. ројеви пчела, ж. риблиња млађ за тов.... 3. за набавку квалитетних приплодних јуница и квалитетних приплодних крава старости до 5 година и телад и јунади за тов телесне масе до 300 кг ј. квалитетних приплодних грла у овчарству и козарству... к. унапређење развоја сеоског туризма л. остале инвестиције у пољопривреди. Предмет набавке из кредитних средстава не може се отуђити за време отплате кредита нити може бити предмет субвенционисања по другом основу овог програма. Сматрамо да ће ова мера допринети повећању продуктивности пољопривредне производње, с обзиром да ће корисници бити у могућности да дођу до повољних средстава за улагања у пољопривреду у периоду године када је евидентан недостатак финансијских средстава.

2.1.2. Циљеви мере: Општи циљ мере је пружање доприноса развоју воћарске и сточарске производње у општини Чајетина. Специфични циљ мере је олакшавање приступа финансијским средствима за физичка лица, носиоце регистрованих пољопривредних газдинства која се налазе у активном статусу.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера усклађена са Националним програмом руралног развоја за период 2022-2024. године

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су физичка лица - носиоци регистрованог пољопривредног газдинства које се налази у активном статусу и који имају пребивалиште на територији општине Чајетина мин. 3 године.

2.1.5. Економска одрживост: У оквиру ове мере није потребно достављати доказе у смислу економске одрживост улагања кроз одређену форму бизнис плана или пројекта.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Корисници средстава треба да испуне следеће услове да би могли да користе финансијска средства предвиђена овом мером: - да су уписани у Регистар пољопривредних газдинстава, као носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и да се налазе у активном статусу; - да имају пребивалиште на територији општине Чајетина мин. 3 године; • За мере

које подпадају под кредитну подршку, корисници мере носиоци пољопривредних газдинстава нису ограничени максимумом повраћаја на име субвенције.

2.1.7. Специфични критеријуми: Корисници мере кредитне подршке не могу користити подстицаје на име субвенције за реализовану инвестицију уколико су користили подстицај по основу ове мере.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.2.1	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

2.1.9. Критеријуми селекције:

2.1.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи 100%. Износ краткорочног кредита за који се субвенционисање камата мора бити у распону од 50.000,00 динара до 250.000,00 динара, а дугорочних до 2.500.000,00 динара.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број подржаних газдинстава за унапређење воћарске производње
2	Број подржаних газдинстава за унапређење сеоског туризма
3	Укупан износ утрошених средстава
4	Број подржаних газдинстава за унапређење сточарске производње

2.1.12. Административна процедура: Златиборски Еко Аграр ће објавити Јавни позив за пословне банке. Кроз расписивање јавног позива биће одабране две пословне банке које буду имале најповољније услове кредитирања. Физичка лица – носиоци регистрованог пољопривредног газдинства у активном статусу ће своје захтеве подносити код пословне банке која има склопљен уговор са Златиборским Еко Аграром. Једно физичко лице, може поднети само један захтев за одобравање кредита. Рок за подношење захтева ће бити најдаље до 01.11.2025. године, односно до утрошка средстава предвиђених за субвенционисање камате. Проверу комплетности/прихватљивости документације ће вршити пословна банка која има уговор са Златиборским Еко Аграром. Одобравање субвенције на кредите ће се вршити по систему прво пристиглих захтева, односно неће бити рангирања. Корисник кредита је дужан да изврши наменско трошење средстава у складу са овим Програмом. Након потписивања уговора са корисником и исплате средстава, пословна банка обавештава Златиборски Еко Аграр о потписаном уговору и то достављањем података о кориснику: име и презиме, БПГ, намену улагања, износ средстава и датум исплате средстава. Одабрана пословна банка ће најкасније до 01.12.2025. године доставити Златиборском Еко Аграру захтев за исплату средстава на име субвенција по одобреним краткорочним и дугорочним кредитима. Захтев мора садржати списак корисника којима су кредити одобрени, износ камате по сваком одобреном кредиту који је наменски утрошен.

2.2. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.2.1. Образложење: Техничко-технолошка опремљеност пољопривредног сектора захтева значајније инвестиције у модернизацију производње пољопривредних газдинстава, као и опрему, технологију и јачање производног ланца. У складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024. године највећи део буџетских средстава је управо намењен расту конкурентности. Мера инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава подржава мала и средња пољопривредна газдинства у циљу унапређења процеса производње, продуктивности, конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардима, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости. Преглед по секторима: Сектор: Млеко Овим сектором доминирају мали произвођачи. Велики проблем у овом сектору представља неуједначеност

производње млека по грлу као и поремећени репродуктивни показатељи који утичу негативно на дужину лактације. Пољопривредна газдинства суочавају се још увек са лошом технологијом у исхрани животиња, недостатком квалитетног генетског материјала и лошим условима држања стоке. Све има негативан утицај на економску оправданост, а самим тим и на рентабилност производње млека. Побољшање начина складиштења и хлађења млека, као и развој производа са додатом вредношћу су начини на који се може побољшати конкурентност и квалитет производа, што општина Чајетина кроз подстицајне мере већ и ради. Позитивни помаци у сектору су видно уочљиви. Сектор: Месо Сектором доминира велики број газдинстава са ниским интензитетом производње који желе да унапреде и побољшају квалитет сточарских производа, специјализују се у производњи меса са фокусом на гајење говеда, оваца, свиња као и да побољшају продуктивност и конзистентност у производњи. Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на подршку сектору у набавци и опремању, како би се задовољили национални прописи и како би се приближили стандардима ЕУ у области добробити животиња и заштите животне средине. Сектор: Воће, грожђе и поврће Иако ова газдинства карактерише специјализована производња, кључни проблем овог сектора је уситњеност поседа. Такође, високи трошкови производње и немогућност утицаја на цене у ланцу исхране доводе до ниског нивоа профита, а самим тим и до немогућности инвестирања у нове капацитете. Низак степен образовања и стручне оспособљености ствара потешкоће када је реч о правилној употреби савремене опреме и коришћењу инпута, сортирању, паковању и складиштењу, примени савремених метода за наводњавање, што резултира проблемом у ланцу прераде воћа и поврћа, тако да прерађивачи не добијају довољне количине високо квалитетних производа. Сектор: Остали усеви (житарице, индустријско, ароматично и зачинско биље и др.) Техничка опремљеност газдинства, односно механизација која се користи у ратарству је застарела, посебно са становишта заштите животне средине. У складу са горе наведеним проблемима, постоји потреба да се кроз ову меру утиче на повећање приноса, побољшање агротехнологије, модернизацију складишних капацитета пољопривредних газдинстава у наредном периоду, као и примену добре пољопривредне праксе. Од укупног броја од 1581 трактора и комбајна регистрованих и пописаних на територији општине Чајетина, 1515 је старије од 10 година према задњем попису. Кроз подршку у претходним годинама стекао се утисак да је велика потреба пољопривредних газдинстава за обновом пољопривредне механизације. Што се прикључних машина тиче, према попису пољопривреде из 2012. године на територији општине Чајетина налази се 3690 прикључних машина. Више од 70% ових прикључних машина је старије од 10 година. Субвенционисањем набавке механизације кроз Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Чајетина је у претходним годинама издвојила значајна средства за набавку нове опреме и механизације, што је резултирало обновом механизације на пољопривредним газдинствима тако да се у овом сектору знатно побољшало стање у погледу нове опреме и механизације. Сектор: Пчеларство Пчеларство представља малу, али изузетно атрактивну пољопривредну делатност, која последњих година почиње да се тржишно усмерава у правцу прихватања услова и стандарда ЕУ. На територији Општине Чајетина постоји регистровано Друштво пчелара „Златибор“ из Чајетине које броји више од 50 чланова, а које уз подршку Привредног друштва за развој пољопривреде «Златиборски Еко Аграр» ДОО организују обуке и радионице из области пчеларства. На територији општине Чајетина постоји за сада пет регистрованих произвођача меда, што је мали број у односу на потенцијале и заинтересованост пчелара. На подручју општине Чајетина и поред интересовања може се приметити да је још увек присутно аматерско бављење овом делатношћу. Тенденција општине је да кроз активне мере подршке пчеларство подигне на виши ниво, с обзиром да ово подручје поседује специфичне и атрактивне услове за бављење пчеларством. Повећањем регистрованих произвођача који би били спремни да прате савремено пчеларење и да тиме обезбеде рентабилност у овом сектору ово подручје могло би бити препознатљиво и атрактивно и по овом сектору. Сектор: Аквакултура Узгој риба представља значајну грану пољопривредне производње. На подручју општине Чајетина годишње се произведе око 55.000 кг пастрмке. Од ове количине 50-60% се пласира на локално тржиште. Проблема са пласманом производа готово да нема, а проблеми са којима се произвођачи срећу везани су за приступ другим подстицајним фондовима.

2.2.2. Циљеви мере: Општи циљеви: Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; Повећање производње; Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Унапређење техничко-технолошке опремљености; Одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; Усвајање и примена добре пољопривредне праксе од стране произвођача; Усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама. Сектор: Млеко - Повећање ефикасности, конкурентности и

одрживости производње млека путем циљаних инвестиција на малим и средњим газдинствима; Повећање квалитета млека, нарочито у микробиолошком погледу (смањење броја микро организама и соматских ћелија); Усвајање добре пољопривредне праксе, као и прилагођавање производа захтевима савременог тржишта; Достижање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине; Унапређење производне инфраструктура и опреме. Сектор: Месо - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње меса на малим и средњим газдинствима (говеда, овце, козе и свиње); Унапређење квалитета меса говеда, коза, оваца и свиња у складу са националним стандардима; Повећање учешћа товних раса; Достижање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине; Побољшање квалитета и конзистентности производње кроз инвестиције у опрему и објекте. Сектор: Воће, грожђе и поврће - Успостављање нових производних линија и обнављање постојеће производње; Повећање површина у заштићеном и полузаштићеном простору; Побољшање квалитета машина и опреме ради смањења губитака у току и након бербе; Побољшање складишних капацитета за воће, грожђе и поврће; Повећање површина под интензивним засадама; Повећање наводњаваних површина. Сектор: Остали усеви (житарице, уљарице, шећерна репа) - Унапређење стања механизације на газдинствима; Побољшање складишних капацитета; Повећање наводњаваних површина. Сектор: Пчеларство - Повећање производње пчеларских производа; Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; Повећање степена запослености у сектору; Достижање стандарда у области заштите животне средине. Сектор: Аквакултура - Подршка произвођачима пастрмке у циљу унапређења, модернизације и повећања обима производње; Подстицање произвођача на удруживање; Повећање степена запослености у сектору; Достижање стандарда у области заштите животне средине; Побољшање квалитета и конзистентности производње кроз инвестиције у опрему и објекте.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера усклађена са Националним програмом руралног развоја за период 2022-2024. године.

2.2.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су физичка лица - носиоци регистрованог пољопривредног газдинства у активном статусу, која имају пребивалиште и производњу на територији Општине Чајетина. Осим за сектор аквакултура где производња може бити и на територији Златиборског округа.

2.2.5. Економска одрживост: У оквиру ове мере није потребно достављати доказе у смислу економске одрживост улагања кроз одређену форму бизнис плана или пројекта.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за кориснике по овој мери: • Корисник треба да има регистровано комерцијално пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом; • Корисник са пребивалиштем од мин. 3 године и производњом на територији општине Чајетина; Осим за сектор аквакултура где производња може бити и на територији Златиборског округа. • Измирене обавезе по основу локалних јавних прихода у моменту предаје захтева; • У регистру има пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају); • Подносилац захтева као доказ куповине мора да приложи за реализовану инвестицију : копију рачуна (фактура) која гласи на име носиоца газдинства и извод и налог за плаћање оверен од стране банке ако је плаћање извршено безготовински, или копију рачуна (фактура) која гласи на име и фискални исечак ако је плаћање извршено готовински, оверен купопродајни уговор на име куповине приплодних грла уз налог за плаћање оверен од стране банке и извод као доказ о промету средстава у текућој години, потврду основне одгајивачке организације за грла која су предмет куповине као и пасоше грла говеда; • Вредност прихватљиве инвестиције у оквиру мере минимум 40.000,00 динара укључујући и ПДВ изузимајући инвестиције везане за набавку приплодних грла оваца, коза и свиња. • Максималан износ подстицаја 800.000,00 динара по газдинству; За изградњу неопходан предмер и предрачун радова издат од стране извођача радова са рачунима од 01.01.2023. године на име носиоца пољопривредног газдинства, као и изјава извођача радова да је материјал за изградњу утрошен у предметну инвестицију.

2.2.7. Специфични критеријуми: Прихватљиви корисници за меру 101.1 , а у вези потенцијалне инвестиције 101.1.1. су пољопривредна газдинства која на крају инвестиције морају да имају минимум 2 до максимум 100 квалитетних женских приплодних грла млечних раса говеда или минимум 10 приплодних коза до максимум 300; • Купе јуницу за приплод старости од 14 до 36 месеци у моменту

потписивања уговора или издавања рачуна, као и првотелку и друготелку (краву) старости до 36 месеци;

- Купе женско јаре тј. козу старости од 6 до 24 месеца-и;
- Купе приплодног мушко грло (јарца) старости од 12-48 месеци; За остваривање права на субвенцију за куповину приплодног јарца, обавезан одговарајући сточни фонд од минимум 10 приплодних коза уведених у матичну евиденцију, за куповину 2 приплодна јарца потребно је имати минимум 60 приплодних коза уведених у матичну евиденцију. Корисник подстицаја може бити носилац газдинства и власник животиње која је предмет захтева или је власник животиње члан пољопривредног газдинства подносиоца захтева;
- Квалитетну приплодну јуницу или козу која је предмет захтева користе за даљу репродукцију на свом газдинству 3 године од дана набавке уз обавезу осигурања као и продужења осигурања за сваку годину обавезног држања од 3 године.
- Свако грло које се отуђује пре 3 године корисник мере је дужан да у року од 60 дана од момента отуђења грла врати новац по основу субвенције;
- Корисник мере мора приликом отуђења да обавести даваоца субвенције о уклањању, отуђењу тј. промени над власнишвом предметног грла у противном сноси санкције и то враћањем новчаног износа по основу субвенције са каматом као и одузимањем права за коришћење подстицаја по основу субвенција у периоду од 3 године;
- Грла која су предмет подстицаја морају бити познатог порекла и под контролом основне одгајивачке организације;
- Добављач и подносилац захтева не смеју представљати повезана лица у смислу Закона којим се уређују јавне набавке. Прихватљиви корисници за меру 101.1, а у вези потенцијалних инвестија под шифром: 101.1.2, 101.1.3., 101.1.4, 101.1.5., 101.1.6, 101.1.7, 101.1.8, 101.1.9., 101.1.10., 101.1.11, 101.1.12, 101.1.13., 101.1.14., 101.1.16, су пољопривредна газдинства која:
 - Поседују најмање од 1 до максимум 19 музних грла;
 - Да механизацију и опрему које су предмет субвенционисања не отуђују наредне три године од момента подношења захтева;
- ПРИХВАТЉИВИ КОРИСНИЦИ ЗА МЕРУ 101.1., а у вези потенцијалне инвестиције у оквиру мере под шифром 101.1.17 (Машине и опрема за наводњавање усева) су пољопривредна газдинства која поседују максимум 100 млечних грла. Сектор месо: Прихватљиви корисници за меру 101.2.1. су пољопривредна газдинства која:
 - У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних животиња, на крају инвестиције поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 2 -100 грла квалитетних приплодних говеда товних раса, или 10-300 квалитетних приплодних грла оваца/коза, или 5-100 грла квалитетних приплодних крмача;
 - Купе јуницу за приплод старости од 14 до 36 месеци у моменту потписивања уговора или издавања рачуна, првотелку или друготелку (краву) старости до 36 месеци;
 - Купе женско јаре/овцу старости од 6 до 24 месеца;
 - Купе женско јаре/ козу старости од 6 до 24 месеци;
 - Купе женска приплодна грла свиња, старости од 6 до 24 месеци;
 - Купе мушка приплодна грла оваца, коза, старости од 12-48 месеци;
 - Купе приплоднака /нераста старости од 6 месеци;
 - Купе приплодног бика старости најмање 14 месеци. За остваривање права на субвенцију за куповину приплодног јарца или овна, обавезан одговарајући сточни фонд од минимум 10 приплодних коза, оваца уведених у матичну евиденцију за куповину 2 приплодна овна или јарца потребно је имати минимум 60 приплодних грла уведених у матичну евиденцију.
 - Корисник подстицаја може бити носилац газдинства и власник животиње која је предмет захтева или је власник животиње члан пољопривредног газдинства подносиоца захтева;
 - Квалитетну приплодну јуницу која је предмет захтева користе за даљу репродукцију на свом газдинству 3 године од дана набавке, а код оваца, коза и свиња 2 године од момента предаје захтева. Сва грла која су предмет подстицаја морају бити осигурана на период обавезног држања на пољопривредном газдинству. Ако се из разлога неплодности грло уклања, отуђује, корисник мере је дужан да у року од 60 дана од момента уклањања, отуђења грла врати новац по основу субвенције;
 - Корисник мере дужан је да приликом отуђења обавести даваоца субвенције о уклањању, отуђењу тј. промени над власнишвом предметног грла у противном сноси санкције и то враћањем новчаног износа по основу субвенције са каматом као и одузимањем права за коришћење подстицаја по основу субвенција у периоду од 3 године;
 - Грла која су предмет подстицаја морају бити познатог порекла и под контролом основне одгајивачке организације;
 - Добављач и подносилац захтева не смеју представљати повезана лица у смислу Закона којим се уређују јавне набавке. Прихватљиви корисници за меру 101.2., а у вези потенцијалних инвестиција у оквиру мере под шифром: 101.2.3., 101.2.5., 101.2.6., 101.2.7., 101.2.8., 101.2.9., 101.2.10., 101.2.11., 101.2.13., 101.2.14., 101.2.15., 101.2.17., 101.2.1 су пољопривредна газдинства која:
 - У Регистру објеката (у складу са Правилником о регистрацији, односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња- Службени гласник РС, 36-2017) имају регистроване објекте са капацитетима за тов/узгој: мање од 20 јунади и/или мање од 150 грла приплодних оваца/коза и/или мање од 30 приплодних крмача и/или мање од 100 товљеника свиња у турнусу.
 - Да механизацију и опрему које су предмет субвенционисања не отуђују наредне три године од момента подношења захтева. Сектор-Воће, грло, поврће и цвеће: Пољопривредна газдинства са

прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра; • Пољопривредна газдинства, регистрована у Регистру произвођача садног материјала воћа, винове лозе и хмеља у складу са Законом о садном материјалу (?Службени гласник РС? бр. 18/05 и 30/10) са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. • • У случају подизања нових или обнављања постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака и винове лозе прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која на крају инвестиције имају у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 0,1-50 ха јагодастих врста воћака и хмеља, 0,3-100 ха другог воћа, 0,2-100 ха винове лозе; • Прихватљиви корисници у оквиру мере 101.4., а везано за потенцијалне инвестиције под шифром 101.4.1 су пољопривредна газдинства која су подигла засаде воћа у јесен 2021. или на пролеће 2022. године; • Прихватљиви корисници у оквиру мере 101.4., а везано за потенцијалне инвестиције под шифром 101.4.2 су пољопривредна газдинства, која на крају инвестиције имају у свом власништву, односно у власништву члана РПГ мање од 0,5 ха пластеника или мање од 3 ха производње поврћа на отвореном простору. • Пољопривредна газдинства са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. • Прихватљиви корисници у оквиру мере 101.4., а везано за потенцијалне инвестиције под шифром: 101.4.3, 101.4.4., 101.4.5, 101.4.6, 101.4.7.,101.4.8., 101.4.9., 101.4.10., 101.4.11., 101.4.12., 101.4.13., 101.4.14., 101.4.15.,101.4.16., 101.4.17., 101.4.18, 101.4.19, 101.4.20, 101.4.21, 101.4.22., 101.4.23., 101.4.24., 101.4.25., 101.4.27., 101.4.28 су пољопривредна газдинства са активним статусом која треба да испуне следеће услове: Да имају: мање од 2 ха јагодичастог воћа и хмеља; односно мање од 5 ха другог воћа, односно 0,1- 50 ха цвећа, 0,2 - 100 ха винове лозе. • Да механизацију и опрему које су предмет субвенционисања не отуђују наредне три године од момента подношења захтева. Сектор-Остали усеви: • Прихватљиви корисници у оквиру меру 101.5., а у вези потенцијалних инвестиција у оквиру мере под шифром: 101.5.1., 101.5.2, 101.5.3., 101.5.4., 101.5.5., 101.5.6., 101.5.7., 101.5.8., 101.5.9. су: Пољопривредна газдинства која имају мање од 50 ха земљишта под осталим усевима. • Прихватљиви корисници у оквиру мере 101.5., а у вези потенцијалне инвестиције у оквиру мере под шифром: 105.1.10., која се односи на набавку машина и опреме за наводњавање прихватљиви корисници су: Пољопривредна газдинства која имају мање од 100 ха земљишта под осталим усевима; • Да механизацију и опрему не отуђују 3 године од момента подношења захтева. Сектор - Пчеларство: Прихватљиви корисници у оквиру мере 101.6., а везано за потенцијалне инвестиције у оквиру мере под шифром: 101.6.1.,101.6.2, 101.6.3. су: • Регистрована пољопривредна газдинства која имају најмање 5 кошница, а највише 500 кошница; • Да опрему у ову сврху не отуђе најмање три године од дана подношења захтева, • Да пчелиње друштво које је предмет субвенције држе на газдинству (пчелињаку) уредно пријављено, обележено до контроле истог од стране надлежног органа за контролу субвенција. Сектор - Аквакултура: Прихватљиви корисници у оквиру мере 101.7., а везано за потенцијалне инвестиције у оквиру мере 101.7., под шифром : 101.7.1, 101.7.2., су: • Регистрована пољопривредна газдинства која поседују у власништву или закупу рибњаке • Пољопривредна газдинства која на крају инвестиције имају укупан капацитет производње од максимално 9,99 t рибе годишње.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.1	Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза
101.1.10	Машине за допунску обраду земљишта
101.1.11	Машине за ђубрење земљишта
101.1.12	Машине за сетву
101.1.13	Машине за заштиту биља
101.1.14	Машине за убирање односно скидање усева
101.1.16	Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)
101.1.17	Машине и опрема за наводњавање усева
101.1.2	Изградња капацитета за прикупљање, обраду, паковање, складиштење и одлагање чврстог стајњака, полутечног и течног стајњака, укључујући инсталацију опреме
101.1.3	Опрема за мжу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.4	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака; специјализоване приколице за транспорт чврстог стајњака, укључујући и прагећу опрему за полутечни и течни стајњак)
101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млнови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилнице; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; косилице; превртачи сена)
101.1.6	Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торони за усмеравање и обуздавање животиња
101.1.7	Опрема за третман папака
101.1.8	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
101.1.9	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.1	Набавку квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса
101.2.10	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.11	Машине за допунску обраду земљишта
101.2.12	Машине за ђубрење земљишта
101.2.13	Машине за сетву
101.2.14	Машине за заштиту биља
101.2.15	Машине за убирање односно скидање усева
101.2.17	Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)
101.2.18	Машине и опрема за наводњавање усева
101.2.2	Изградња објеката за прикупљање, обраду, паковање, складиштење и одлагање чврстог стајњака, полутечног и течног стајњака, укључујући инсталацију опреме
101.2.3	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака; специјализована опрема за транспорт чврстог стајњака, полутечног и течног стајњака, резервоари за течни стајњак, специјализоване приколице за транспорт чврстог/полутечног/течног стајњака, са одговарајућом опремом), укључујући и прагећу опрему за полутечни и течни стајњак)
101.2.4	Изградња/реконструкција као и опремање објеката за гајење крмача и производњу прасида за тов
101.2.5	Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за храњење и појење животиња (млнови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилнице; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; превртачи сена, итд.)
101.2.6	Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торони за усмеравање и обуздавање животиња
101.2.7	Опрема за третман папака
101.2.8	Опрема за смештај квочки, специјализовани/посебно опремљени кавези
101.2.9	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
101.3.1	Набавка опреме за живинарске фарме за производњу конзумних јаја
101.3.2	Набавка опреме за сортирање, паковање и чување конзумних јаја
101.3.3	Изградња/реконструкција као и опремање објеката за манипулацију, одлагање и обраду стајњака
101.3.4	Набавка опреме за руковање, сакупљање и коришћење животињског ђубрива; посебна опрема за транспорт ђубрива
101.4.1	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
101.4.10	Набавка опреме и уређаја за заштиту биља и стерилизацију земљишта и супстрата при производњи у заштићеном простору
101.4.11	Набавка опреме за обогаћивање угљен-диоксидом (ткз. ђубрење угљен диоксидом при производњи у заштићеном простору)
101.4.12	Набавка бокс палета за транспорт и складиштење производа
101.4.13	Набавка опреме-линија за чишћење и прање производа
101.4.14	Набавка опреме-линија за бербу, сортирање и калибрање производа
101.4.15	Набавка опреме-линија за паковање и обележавање производа
101.4.16	Набавка опреме за резивање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста
101.4.17	Опрема за вентилацију и опрема за принудну вентилацију
101.4.18	Опрема/механизација за заштиту од мрза
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.20	Машине за допунску обраду земљишта
101.4.21	Машине за ђубрење земљишта
101.4.22	Машине за сетву
101.4.23	Машине за садњу
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.25	Машине за убирање односно скидање усева
101.4.27	Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.4.3	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадама
101.4.4	Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада
101.4.5	Набавка опреме за вештачко опрашивање биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.6	Набавка опреме и уређаја за додатно осветљење и засењивање биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.7	Набавка опреме и уређаја за припрему земљишта и супстрата за гајење биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.8	Набавка опреме и уређаја за сетву, садњу и мулчирање (са фолијом)
101.4.9	Набавка опреме и уређаја за системе за хидропоничну производњу при производњи у заштићеном простору
101.5.1	Машине за примарну обраду земљишта
101.5.10	Машине и опрема за наводњавање усева
101.5.2	Машине за допунску обраду земљишта
101.5.3	Машине за ђубрење земљишта
101.5.4	Машине за сетву
101.5.5	Машине за садњу
101.5.6	Машине за заштиту биља
101.5.7	Машине за убирање односно скидање усева
101.5.9	Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)
101.6.1	Набавка нових пчелињих друштава
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство
101.6.3	Набавка возила и приколица за транспорт пчелињих друштава
101.7.1	Набавка нове опреме за рибање
101.7.2	Набавка рибељ млади

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Жена носилац пољопривредног газдинства	да	1
2	Лица млађа од 40 година	да	1
3	Лица носиоци газдинства са дипломом у области пољопривреде	да	1
4	Удаљеност од насељених места Крива Река, Мачкат и Чајетина	да	1

2.2.10. Интензитет помоћи: Млеко (40%): -Набавка јуница и крава млечних раса старости од 14 до 36 месеци - 40% повраћаја, за јунице старости од 14 до 20 месеци старости максимум повраћаја износи 70 000.00 рсд./по грлу, за јунице старости од 21 до 36 месеци старости максимум повраћаја износи 80.000.00 рсд./по грлу ; -Набавка млечних раса коза старости 6 - 24 месеци, и мушких приплодњака (јарчева) од 12 месеци - 40% повраћаја, за женска грла старости од 6 до 12 максимум 10.000,00 рсд./по грлу, за женска грла старости од 13 до 24 месеци старости максимум 11.000.00 рсд./по грлу, за мушка грла максимум 20.000.00 рсд./по грлу. За мушка грла старости од 12-18 месеци 15.000,00 рсд/по грлу, а од 19-48 месеци максимум повраћаја износи 20.000,00 рсд/по грлу. -Набавка опреме и механизације , изградња - 40 % повраћаја, изузетно за механизацију и опрему произведену у Републици Србији максималан износ подстицаја износи 65% (породична пољопривредна газдинства); За газдинства чији је носилац жена или лице не старије од 40 година важи додатних 5%. Месо (40%): - Набавка приплодних јуница и крава товних раса старости од 14 до 36 месеци и мушких приплодних грла мин. старости 14 месеци -40% повраћаја, за женска грла старости од 14 до 20 максимум 70.000,00 рсд./по грлу, за женска грла старости од 21 до 36 месеци старости максимум 80.000.00 рсд./по грлу, за мушка грла максимум 80.000.00 рсд./ по грлу; - Набавка коза, оваца, свиња, повраћај 40% , женских и мушких грла према специфичним критеријумима, за женска грла старости од 6 до 12 максимум 10.000,00 рсд./по грлу, за женска грла старости од 13 до 24 месеци старости максимум 11.000.00 рсд./по грлу, за мушка грла максимум 20.000,00 рсд./ по грлу; За мушка грла старости од 12-18 месеци 15.000,00 рсд/по грлу, а од 19-48 месеци максимум повраћаја износи 20.000,00 рсд/по грлу. -Набавка механизације и опреме, изградња, 40% повраћаја,изузетно за механизацију и опрему произведену у Републици Србији максималан износ подстицаја износи 65% (породична пољопривредна газдинства) ; -За газдинства чији је носилац жена или лице не старије од 40 година важи додатних 5 % . Воће и поврће (40%): Набавка сертификованих садница повраћај до 40% при подизању нових засада или обнављању старих, максимални износ повраћаја за газдинства која обављају садњу по програму унапређења производње и прераде воћа на подручју општине Чајетина износи 65% ; Набавка опреме и механизације до 40% повраћаја,изузетно за механизацију и опрему произведену у Републици Србији максималан износ подстицаја износи 65% (породична пољопривредна газдинства) . - За набавку опреме и механизације до 40% повраћаја; -За газдинства чији је носилац жена или лице не старије од 40 година важи додатних 5 % . Пчеларство (40%): -Набавка пчелињих друштава до 40 % повраћаја, максимално 8300 динара; -Набавка опреме и механизације максимум 40% повраћаја,изузетно за механизацију и опрему произведену у Републици Србији максималан износ подстицаја износи 65% (породична пољопривредна газдинства) . -За газдинства чији је носилац жена или лице не старије од 40 година важи додатних 5 % . Аквакултура (30%): -Повраћај на реализовану инвестицију 30 % . -За газдинства чији је носилац жена или лице не старије од 40 година важи додатних 5 % .

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупна инвестиција у материјална средства
2	Број газдинстава која инвестирају у управљање стајњаком у погледу смањења N2O и емисије метана (складиштење стајњака)
3	Број газдинстава која послују у складу са националним прописима из области заштите животне средине и добробити животиња
4	Број газдинстава која су модернизовала производњу
5	Укупан број подржаних инвестиција

2.2.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Привредног друштва за развој пољопривреде «Златиборски Еко Аграр» ДОО који представља орган надлежан за пољопривреду у

Општини Чајетина. Привредно друштво за развој пољопривреде «Златиборски Еко Аграр» ДОО ће сваке године објављивати позиве за подношење захтева и рокове за подношење истих. Привредно друштво за развој пољопривреде «Златиборски Еко Аграр» ДОО ће спровести широку кампању информисања потенцијалних корисника. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране органа Привредног друштва за развој пољопривреде «Златиборски Еко Аграр» ДОО у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости. Захтеви који испуњавају услове и прихватљиви су и где је комисија установила да нема нерегуларности биће финансирани до висине средстава дефинисаним према позиву за подношење захтева. Захтеви се подnose од стране корисника на обрасцима у складу са условима који су прописани до утрошка средстава по основу мере и то за реализоване инвестиције у 2023., 2024. и 2025. години. Детаљне административне провере се спровode пре одобравања захтева ради утврђивања да ли је потпун, поднет на време и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. На основу просечног броја бодова свих пријављених, формира се ранг листа. О спроведеном поступку разматрања и бодовања пријава Комисија саставља Извештај о стручној оцени пријава, који достављају директору ПД Златиборски еко аграр д.о.о. и Општинском већу општине Чајетина у року од 30 дана од дана завршетка јавног конкурса. Општинско веће општине Чајетина, на основу извештаја Комисије, даје сагласност директору ПД Златиборски еко аграр за израду решења о расподели средстава које се доставља свим подносиоцима пријава.

2.3. Назив и шифра мере: 201.3 Органска производња

2.3.1. Образложење: Све већа потреба за производњом хране, интензивирање пољопривредне производње, конвенционалан приступ у узгоју и производњи деценијама уназад допринели су нарушавању ресурса који су извор живота, а квалитет производа, тј. хране је мањег квалитета, што има директан негативан утицај на човеково здравље и животни век. Такав деценијски тренд довео је до промене у размишљању па је све више заступљена филозофија да је производња хране по органским принципима прави пут за очување природе и човеково здравље. С тога производња хране по органским принципима и лековитог биља је сигуран пут ка очувању биодиверзитета, одрживој производњи и формирању добре произвођачке праксе на газдинствима. Кроз меру субвенционисања органске производње у наредном периоду, треба подстаћи оне који желе да се баве органском пољопривредом и то првенствено субвенционисањем сертификације органске биљне (биљна производња и лековито биље) и сточарске производње која има велике могућности на овом подручју, као и набавком садног и семенског материјала дозвољеног за употребу у органској производњи и друге инвестиције које се односе на органску производњу а део су свих осталих мера руралног развоја.

2.3.2. Циљеви мере: Подршка за увођење и одржавање метода органске пољопривредне производње; Допринос одрживом управљању ресурсима и прилагођавању климатским променама, као и њиховом ублажавању, применом метода пољопривредне производње које су усклађене са заштитом и унапређењем животне средине. Подизање свести о значају применом органске производње органских принципа.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера усклађена са Националним програмом руралног развоја за период 2022-2024. године

2.3.4. Крајњи корисници: Пољопривредна газдинства која се баве органском пољопривредном производњом, као и пољопривредна газдинства која су у процесу конверзије.

2.3.5. Економска одрживост: Није потребан бизнис план/ пројекат о одрживости.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за кориснике по овој мери: • Корисник има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом и са пребивалиштем од мин. 3 године и производњом на територији Општине Чајетина; • Измирене обавезе по основу локалних јавних прихода; • Максималан износ подстицаја по газдинству у 2025. години је 400.000,00 динара.

2.3.7. Специфични критеријуми: Да корисник има закључен уговор са овлашћеном контролном организацијом за контролу и сертификацију органске производње (у периоду конверзије или /и

органском статусу); Да се одговарајућа органска производња обавља на територији општине Чајетина. Уколико се корисник подстицаја бави узгојем лековитог биља (жута линцура) мора бити потписник уговора са ПД "Златиборски Еко Аграр" доо који прати правилник везано за ову производњу.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.3.1	Садни и семенски материјал дозвољен за употребу у органској производњи
201.3.2	Контрола и сертификација
201.3.4	Друге инвестиције које се односе на органску производњу а део су свих осталих мера руралног развоја

2.3.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Жена носилац пољопривредног газдинства	да	1
2	Лица млађа од 40 година	да	1
3	Лица носиоци газдинства са дипломом у области пољопривреде	да	3
4	Правна лица са регистрованим пољопривредним газдинством	да	1
5	Узгој лековитог биља на газдинству	да	2

2.3.10. Интензитет помоћи: Златиборски Еко Аграр ће одредити средства и кроз подстицајне мере подржати активности везане за контролу и сертификацију у износу од 100%, као и садни материјал органске пољопривреде у износу од 50%. Додатних 5% остварују лица млађа од 40 година и жене носиоци газдинства.

2.3.11. Индикатори/показатељи:

2.3.12. Административна процедура: 2.3.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Привредног друштва за развој пољопривреде «Златиборски Еко Аграр» ДОО који представља орган надлежан за пољопривреду у Општини Чајетина. Привредно друштво за развој пољопривреде «Златиборски Еко Аграр» ДОО ће сваке године објављивати позиве за подношење захтева, рокове за подношење захтева. Привредно друштво за развој пољопривреде «Златиборски Еко Аграр» ДОО ће спровести широку кампању информисања потенцијалних корисника. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране органа Привредног друштва за развој пољопривреде «Златиборски Еко Аграр» ДОО у смислу комплетности, административне усаглашености. Захтеви који испуњавају услове и прихватљиви су и где је комисија установила да нема нерегуларности биће финансирани до висине средстава према позиву за подношење захтева. Захтеви се подносе од стране корисника на обрасцима у складу са условима који су раније прописани. Детаљне административне провере се спроводе пре одобравања захтева ради утврђивања да ли је потпун, поднет на време и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. Провере ће бити документоване на формуларима. После административне контроле и контроле на лицу места, биће донета решења за финансирање уз предходну сагласност Општинског већа.

2.4. Назив и шифра мере: 303 Подршка младима у руралним подручјима

2.4.1. Образложење: Села се карактеришу негативним природним прираштајем и одласком младих. Миграција становништва у оквиру општине се одвијала из сеоских средина. У општини се региструје негативна стопа природног прираштаја од 3,5%. Негативан тренд је нарочито изражен у мање развијеним селима. У удаљеним селима су остала углавном старачка домаћинства и сваке године се гаси приличан број ових домаћинстава. С обзиром на велике миграције из села у град и неповољну старосну структуру у селима која се пре свега одражава и на пољопривредну производњу, те стога вид подршке

младима треба да буде добар начин оспособљавања младих пољопривредника који ће кроз унапређење своје производње бити конкурентни и тиме обезбедити сигурнију егзистенцијалну будућност и кроз такав вид подршке бити мотивисани да остану на селу. Кроз овај вид подршке планиране су две врсте активности и то: 1. Реализацијом конкурса биће подржани најбољи бизнис планови младих пољопривредника за бављење пољопривредном производњом. 2. Реализацијом конкурса биће подржано формирање или увећање матичних запата оваца и коза за младе пољопривреднике који ће у наредном периоду кроз репродуктивни процес представљати дугорочни извор средстава за наставак и спровођење ове мере.

2.4.2. Циљеви мере: Општи циљеви: • Подстицање младих за останак на селу и бављење пољопривредом • Поспешивање економских активности на селу Специфични циљеви: • Повећање сточног фонда • Подстицање младих за бављењем овчарством и козарством • Подстицање младих за бављење органском производњом • Подстицање младих за бављењем прерадом

2.4.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера усклађена са Националним програмом руралног развоја за период 2022-2024. године.

2.4.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници: Пољопривредни произвођачи носиоци пољопривредног газдинства старости до 40 година. Млади пољопривредници, ученици завршних разреда средње школе "Љубо Мићић" из Пожеге.

2.4.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере потребан је бизнис план о оправданости и одрживости изузев код коришћења права на подстицај за унапређење овчарства и козарства.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за кориснике: Регистровано пољопривредно газдинство са активним статусом; Пребивалиште на територији Општине Чајетина минимум 3 године, код коришћења права на подстицај за унапређење овчарства и козарства. Ученици завршне године средње пољопривредне школе са домом ученика "Љубо Мићић" Пожега.

2.4.7. Специфични критеријуми: У зависности од врсте корисника и врсте прихватљивих инвестиција, примењиваће се специфични критеријуми прихватљивости предвиђени у мери Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава и Мери 304, инвестиција 304.5 Подршка преради на газдинству. За реализацију ове мере потребан је бизнис план осим за коришћење подстицаја приплодних грла оваца и коза. Подносилац захтева може бити носилац или члан газдинства старости до 40 година.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
303.1	Почетна помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава

2.4.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Бизнис планови који се односе на органску производњу	да	3
2	Бизнис планови који се односе на прераду	да	2
3	Бизнис планови који се односе на примарну биљну и сточарску производњу	да	1
4	Жена носилац пољопривредног газдинства	да	1
5	Квалитет израђеног бизнис плана	да	1-4
6	Лица млађа од 40 година	да	1
7	Лица носиоци газдинства са дипломом у области пољопривреде	да	2
8	Лица подносиоци захтева (самохрани родитељи)	да	1

2.4.10. Интензитет помоћи: Златиборски Еко Аграр ће одредити средства и кроз пројекат "Оснаживање младих пољопривредника" уплатити средства у износу од 100% у заједнички фонд који је

намењен искључиво за куповину добара за реализацију изабраних пословних идеја младих пољопривредника, подржати набавку оваца и коза у износу до 100%.

2.4.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Повећање броја запата и сточног фонда
2	Број поднетих бизнис планова
3	Број газдинстава која су модернизовала производњу
4	Број газдинстава која су ушла у процес органске производње

2.4.12. Административна процедура: Привредно друштво за развој пољопривреде «Златиборски Еко Аграр» ДОО ће припремити и објавити јавни позив за учествовање у програму подршке кроз меру подршка младима. Јавни позив ће садржати следеће информације: прихватљиви корисници, услове за учешће на конкурс, критеријуме за рангирање и одабир корисника, рокове за подношење захтева, образац захтева, списак неопходне и пратеће документације. Јавни конкурс подразумева пријављивање потенцијалних корисника и достављање потребне документације на основу чега се врши рангирање пријављених корисника и одабир потенцијалних корисника који ће добити планирану подршку. Достављене пријаве ће бити административно и комисијски проверене од стране Привредног друштва за развој пољопривреде «Златиборски Еко Аграр» ДОО у смислу комплетности и административне усаглашености као и у испуњавању услова. Административно комплетне конкурсне пријаве прегледа и оцењује Комисија која ће бити формирана од стране директора ПД «Златиборски Еко Аграр» ДОО. Бодовање се врши тако што чланови комисије, на основу прегледане пријаве за сваки критеријум дају одговарајућу оцену у распону од 1 па до максималног броја бодова за тај критеријум. На основу просечног броја бодова свих пријављених, формира се ранг листа. О спроведеном поступку разматрања и бодовања пријава Комисија саставља Извештај о стручној оцени пријава, који достављају директору ПД Златиборски еко аграр д.о.о. и Општинском већу општине Чајетина у року од 30 дана од дана завршетка јавног конкурса. Општинско веће општине Чајетина, на основу извештаја Комисије, даје сагласност директору ПД Златиборски еко аграр за израду решења о расподели средстава које се доставља свим подносиоцима пријава. На донето Решење подносиоци пријава имају право Приговора Општинском већу општине Чајетина у року од 15 дана од дана пријема Решења. Директор ПД Златиборски еко аграр д.о.о закључује уговоре о додели средстава из буџета Општине Чајетина са подносиоцима пријава најкасније у року од 30 дана од дана коначности Решења о финансирању пројекта и овог вида подршке.

2.5. Назив и шифра мере: 304 Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и на увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима

2.5.1. Образложење: Општина Чајетина је препознатљива по великом броју традиционалних производа чији је квалитет и препознатљивост на тржишту директно везан за географско порекло. Ту се пре свега мисли на пршуту и остале сувомеснате производе, затим кајмак и сир и остале производе као што су мед и ракија. С тим у вези, потребно је за производе за које није урађена заштита географског порекла да се иста изврши, да се посвети већа пажња промоцији и популаризацији производа са жигом квалитета Добро са Златибора.

2.5.2. Циљеви мере: Општи циљеви: Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; Повећање производње; Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Унапређење техничко-технолошке опремљености; Одрживо управљања ресурсима и заштите животне средине; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; Усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама. Специфични циљеви: Добијање веће цене за заштићене производе; Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости прераде меса и млека; повећан број газдинстава која имају регистровану производњу меда и алкохолних пића.

2.5.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера усклађена са Националним програмом руралног развоја за период 2022-2024. године

2.5.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица носиоци породичног пољопривредног газдинства и правна лица регистрована у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју који испуњавају услове прописане Правилником о малим количинама примарних производа који служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла(Сл. Гл. РС 111/2017) , као и Правилником о производњи и промету малих количина хране биљног порекла, подручју за обављање тих делатности, као и искључењу, прилагођавању или одступању од захтева хигијене хране "Службени гласник РС", број 13 од 14. фебруара 2020.

2.5.5. Економска одрживост: Корисник мере не мора да доказује успешност производње кроз бизнис план.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике: Корисник је дужан да има регистровано пољопривредно газдинство са активним статусом на територији Општине Чајетине.

2.5.7. Специфични критеријуми: У домену прераде и маркетинга производа анималног порекла, прихватљиви корисници (важи за правна лица) треба да буду у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности и одступањима која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла, уколико се ради о преради млека и меса. За остваривање права на подстицај везано за инвестиције 304.5.2.2; 304.5.2.4; 304.5.7.2; 304.5.8.2; 304.5.1.1; 304.5.2.4; 304.5.3.4; 304.5.7.4; 304.5.8.4. а односи се на расхладне уређаје, минимална запремина расхладних уређаја мора бити 550 литара.

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
304.1	Подршка бреднирању поризвода и региона
304.2	Подршка за заштиту географског порекла производа
304.3	Подршка за заштиту имена производа
304.4	Подршка за увођење система квалитета
304.5	Подршка преради на газдинству
304.5.1.1	Набавка опреме за узорковање, пријем, прераду, пуњење и паковање млека и производа од млека
304.5.1.2	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.1.3	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.1.4	Маркетинг производа
304.5.2.1	Набавка опреме за омамљивање, клање и обраду трупова
304.5.2.2	Набавка опреме за сакупљање, пријем, чување/складиштење (хлађење), уклањање и прераду споредних производа животињског порекла који нису за исхрану људи
304.5.2.3	Набавка опреме и уређаја за расечање, обраду, прераду, паковање и означавање меса и уситњеног меса, полупроизвода од меса, машински сепарисаног меса и производа од меса
304.5.2.4	Набавка опреме и уређаја за хлађење, пастеризацију и стерилизацију меса и производа од меса
304.5.2.5	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.2.6	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.2.7	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.2.8	Маркетинг производа
304.5.3.1	Набавка опреме и уређаја за сушење воћа, поврћа и грожђа, као и њихових производа
304.5.3.2	Набавка опреме и уређаја за замрзавање воћа и поврћа, као и њихових производа
304.5.3.3	Набавка опреме и уређаја за бланширање, пастеризацију и стерилизацију производа
304.5.3.4	Набавка опреме за пријем воћа, поврћа и грожђа, као и прераду, пуњење и паковање њихових производа
304.5.3.5	Набавка опреме за производњу вина, ракија и других алкохолних пића, као и опреме за дегустационе сале
304.5.3.6	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.3.7	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.3.8	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.3.9	Маркетинг производа
304.5.4.1	Набавка опреме и уређаја за хладно цеђење уљаних култура
304.5.4.2	Набавка опреме и уређаја за физичку рафинацију уљаних култура
304.5.4.3	Набавка опреме за пуњење и паковање уља
304.5.4.4	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.4.5	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.4.6	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.4.7	Маркетинг производа
304.5.5.1	Набавка опреме и уређаја за сушење гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа
304.5.5.2	Набавка опреме за прераду гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља као и њихових производа
304.5.5.3	Набавка опреме и уређаја за дестилацију гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа (за потребе фармацеутске индустрије)
304.5.5.4	Набавка опреме и уређаја за екстракцију гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа
304.5.5.5	Набавка опреме и уређаја за паковање и складиштење гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа
304.5.5.6	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.5.7	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.5.8	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.5.9	Маркетинг производа
304.5.6.1	Набавка опреме и уређаја за прераду пчелињих производа
304.5.6.2	Набавка опреме и уређаја за паковање и складиштење пчелињих производа
304.5.6.3	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.6.4	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.6.5	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.6.6	Маркетинг производа
304.5.7.1	Набавка опреме и уређаја за сушење гајених врста гљива, као и њихових производа
304.5.7.2	Набавка опреме и уређаја за замрзавање гајених врста гљива, као и њихових производа
304.5.7.3	Набавка опреме и уређаја за бланширање, пастеризацију и стерилизацију производа
304.5.7.4	Набавка опреме за пријем, прераду, пуњење и паковање гајених врста гљива и њихових производа
304.5.7.5	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.7.6	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.7.7	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.7.8	Маркетинг производа
304.5.8.1	Набавка опреме и уређаја за сушење плодова сакупљених из природе, као и њихових производа
304.5.8.2	Набавка опреме и уређаја за замрзавање плодова сакупљених из природе, као и њихових производа
304.5.8.3	Набавка опреме и уређаја за бланширање, пастеризацију и стерилизацију производа
304.5.8.4	Набавка опреме за пријем воћа, поврћа и грожђа, као и прераду, пуњење и паковање њихових производа
304.5.8.5	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.8.6	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.8.7	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.8.8	Маркетинг производа

2.5.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Жена носилац пољопривредног газдинства	да	1
2	Лица млађа од 40 година	да	1
3	Подносилац захтева правно лице/предузетник	да	2
4	Подносилац захтева у сектору млека	да	2
5	Подносилац захтева физичко лице носилац пољопривредног газдинства	да	4

2.5.10. Интензитет помоћи: За газдинства која се баве прерадом интензитет помоћи 50%.

2.5.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број произвођача обухваћених овом подршком
2	Број заштићених брендова/производа
3	Број жена које су оствариле право на повраћај

2.5.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Привредног друштва за развој пољопривреде «Златиборски еко аграр» д.о.о. који представља орган надлежан за пољопривреду у Општини Чајетина. Привредно друштво за развој пољопривреде «Златиборски еко аграр» д.о.о. ће преузети на себе послове у области маркетинга пољопривредних производа и произвођача као и на заштити географског порекла производа. У области производа Златиборски еко аграр је успоставио жиг гаранције под називом « Добро са Златибора » како би се заштитили сви традиционални производи који се производе на подручју Општине Чајетина и планине Златибор, а пре свега, ту се мисли на сир, кајмак, пршуту, мед и ракију као и друге производе са подручја Златибора. У склопу ове активности Златиборски еко аграр ће промовисати пољопривредне произвођаче и њихове производе кроз разне видове маркетинг комуникације али и на разним сајмовима и манифестацијама, као и дати допринос у осавремењавању производње и то субвенционисањем набавке опреме намењене том правцу. С обзиром да је већи број произвођача свестан потребе и значаја заштите географског порекла за традиционалне производе овог краја, Златиборски еко аграр ће се обратити Заводу за интелектуалну својину ради прилагођавања постојећег Елабората којим је још 1991. године заштићена Ужичка пршута и сланина. Поред тога, ради ће се на увођењу заштите географског порекла за остале производе, где се пре свега мисли на сир и кајмак. С обзиром да се ради о великом пројекту очекује се учешће и донаторских програма и стручних институција које имају адекватно искуство у овој области.

2.6. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

2.6.1. Образложење: Општина Чајетина и Привредно друштво за развој пољопривреде годинама у назад настоје да кроз обуке, радионице, огледна поља и предавања упуте пољопривреднике у савремене тенденције и праксе у сточарству и воћарству. До сада је успостављена сарадња са Институтом за крмно биље из Крушевца, Пољопривредним факултетом из Земуна, Институтом за воћарство из Чачка, Пољопривредном школом из Пожеге и многим другим институцијама уз чију помоћ су пољопривредници стекли увид у начине на које могу постићи ефикаснију производњу и бољу искоришћеност капацитета којима располажу. Ради боље евиденције и праћења стања на терену и развоја који се постиже кроз субвенције, „Златиборски Еко Аграр“ ће финансирати израду компјутерских програма за евиденцију регистрованих пољопривредних произвођача са територије Општине Чајетина као и израду географског информационог система за пољопривредно земљиште на територији Општине Чајетина.

2.6.2. Циљеви мере: Општи циљеви: Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Одрживо управљање ресурсима и заштита животне средине; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; Усклађивање са правилима ЕУ, њеним

стандардима, политикама и праксама. и Сектор: Млеко - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње млека путем обука и упућивањем у регулативу Европске уније; Усвајање добре пољопривредне праксе, као и прилагођавање производа захтевима савременог тржишта; Достицање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине. и Сектор: Месо - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње меса на малим и средњим газдинствима (говеда, овце и свиње); Унапређење квалитета меса говеда, коза, оваца и свиња у складу са националним стандардима; Достицање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине. и Сектор: Пчеларство - Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; Повећање степена запослености у сектору; Достицање стандарда у области заштите животне средине.

2.6.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера усклађена са Националним програмом руралног развоја за период 2022-2024. године

2.6.4. Крајњи корисници: Општина Чајетина (Привредно друштво за развој пољопривреде „Златиборски Еко Аграр“ ДОО)

2.6.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.6.6. Општи критеријуми за кориснике: Корисник мора да је уписан у одговарајући регистар (Регистар привредних субјеката, Регистар научно-истраживачких установа, Регистар иновационих организација или Регистар удружења).

2.6.7. Специфични критеријуми: Корисници средстава за стручно оспособљавање, активности стицања вештина и показне активности треба да имају искуство у пружању услуге (референца), као и стручни и технички капацитет у зависности од типа и трајања услуге (референтни предавачи).

2.6.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања
402.2	Стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности

2.6.9. Критеријуми селекције:

2.6.10. Интензитет помоћи: Општина Чајетина финансира део мере која се односи на стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности са 100% учешћа. Општина Чајетина финансира са 100% учешћа део мере која се односи на информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања

2.6.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број одржаних радионица, предавања и обука
2	Број ангажованих лица

2.6.12. Административна процедура: : Мера ће бити спроведена од стране Привредног друштва за развој пољопривреде «Златиборски еко аграр» д.о.о. који представља орган надлежан за пољопривреду у општини Чајетина. Привредно друштво за развој пољопривреде «Златиборски еко аграр» д.о.о. ће сваке године организовати обуке, предавања, радионице и демонстративна поља у сарадњи са институцијама из земље и иностранства. Привредно друштво за развој пољопривреде «Златиборски еко аграр» д.о.о. ће спровести широку кампању информисања потенцијалних корисника. Водиће се евиденција о броју присутних пољопривредника на предавањима као и евиденција предавача и тема које су обрађене. Приликом организације студијског путовања биће одабрани, најпрепознатљивији пољопривредници у

својим областима који ће знање и нова искуства стечена на студијским путовањима моћи да примене на својим газдинствима, а самим тим и да пренесу на пољопривреднике у својој околини.

2.7. Назив и шифра мере: 601 Увећање стада из сопственог запата

2.7.1. Образложење: Показатељ степена развијености укупне пољопривредне производње једне земље зависи од учешћа сточарске производње у производној структури пољопривреде. Сточарство и сточарска производња последњих деценија бележи перманентно опадање броја грла за 1-2% на годишњем нивоу. Како је сточарство виша фаза „органичне индустрије“ и уједно најинтезивнија грана пољопривредне делатности, управо сточарство и покреће развој биљне и укупне пољопривредне производње у свакој земљи. Зато је неопходно у наредним годинама повећати учешће сточарства у вредности укупне пољопривредне производње, чиме би се омогућила ефикасна валоризација ратарских производа као и повећање укупних девизних прихода земље од извоза сточарских производа. Пољопривредни произвођачи који остављају женска приплодна грла уведена у матичну евиденцију добијају повраћај за набавку концентроване сточне хране као и компоненте за превлеће исте. Ова мера је посебно значајна јер одгајивачи стоке за обнову или увећање својих стада најрадије користе грла из сопственог подмладка јер је на тај начин поред значајно мањих финансијских улагања и позната генетика грла, као и одлична аклиматизација гајених грла.

2.7.2. Циљеви мере: Општи циљеви: Увећање сточног фонда код физичких лица из сопственог подмладка (телад, јагњад и јарад) на подручју општине. Специфични циљеви: Очување сточног фонда код фармера и смањење пада броја гајених грла.

2.7.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и у оквиру посебних подстицаја.

2.7.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица регистрована у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју у активном статусу-комерцијална пољопривредна газдинства.

2.7.5. Економска одрживост: Подносилац захтева не мора да докаже економску одрживост инвестиције у 2025. години кроз бизнис план.

2.7.6. Општи критеријуми за кориснике: Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са активним статусом на подручју општине Чајетина; - Измирене обавезе по основу локалних јавних прихода; - Корисник са пребивалиштем од мин 3 године на територији Општине Чајетине; - У регистру има пријављен одговарајући сточни фонд;

2.7.7. Специфични критеријуми: Да поседује најмање 2 грла говеда, 10 оваца, 1 козу, 5 свиња у моменту подношења захтева; - Да су грла старости у моменту подношења захтева минимум у 12-ом месецу за јунице док код оваца, коза и свиња минимум у 8-ом месецу старости; -Грла која су предмет субвенције морају бити осигурана на период обавезног држања; -Грло за које је остварена субвенција није могуће отуђити у периоду 2 године (24 месеца) од момента подношења захтева за говеда, а за овце, козе и свиње 18 месеци; -Сва грла која су предмет подстицаја морају бити познатог порекла, под контролом основне одгајивачке организације - матичне службе.

2.7.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
601	Рачуни за сточну за исхрану преживара и исхрану свиња

2.7.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Газдинство које броји више од 21-ог грла говеда	да	3
2	Газдинство које броји више од 30 грла оваца	да	3
3	Газдинство које броји од 3 до 5 грла говеда	да	1
4	Газдинство које броји од 6 до 20 грла говеда	да	2
5	Газдинство које поседује 6 млечних коза и више	да	2
6	Газдинство које поседује до 5 млечних коза	да	1
7	Газдинство које поседује од 10 до 29 грла оваца	да	2
8	Жена носилац пољопривредног газдинства	да	1
9	Лица млађа од 40 година	да	1
10	Удаљеност од насељених места Крива Река, Мачкат и Чајетина	да	1

2.7.10. Интензитет помоћи: За увећање стада из сопственог подмладка 50% повраћаја. За остављена женска грла говеда максималан износ подстицаја је 35.000 рсд /по грлу, за женска грла говеда пољопривредних газдинстава која се баве искључиво органском производњом максимални износ повраћаја је 45.000,00 динара/ по грлу; за остављена женска грла оваца, коза и свиња максималан износ повраћаја је 12.000 рсд/по грлу , за женска грла оваца, коза и свиња пољопривредних газдинстава која се баве искључиво органском производњом максимални износ повраћаја је 15.000,00 динара/ по грлу .

2.7.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Побољшан расни састав
2	Увећање сточног фонда

2.7.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Привредног друштва за развој пољопривреде „Златиборски Еко Аграр“ ДОО. Привредно друштво за развој пољопривреде „Златиборски Еко Аграр“ ДОО ће објављивити конкурс-позив за подношење захтева, рокове за подношење захтева. Привредно друштво за развој пољопривреде „Златиборски Еко Аграр“ ДОО ће спровести широку кампању информисања потенцијалних корисника. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране органа локалне самоуправе у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости . Захтеви који испуњавају услове и прихватљиви су, биће финансирани до висине средстава према редоследу пријема захтева. Захтеви у конкурсној пријави се подносе од стране корисника на обрасцима у складу са условима који су прописани од стране Привредног друштва за развој пољопривреде „Златиборски еко аграр“ ДОО. Детаљне административне провере се спроводе пре одобравања захтева ради утврђивања да ли је потпун, поднет на време и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. Захтеви који стигну комплетни у конкурсној пријави , благовремено и у складу са условима Конкурса ће бити прегледани по редоследу њиховог пристизања. Даном пријема се рачуна дан подношења комплетног захтева служби на разматрање. После административне контроле, прихватљиви захтеви ће бити проверени на лицу места од стране Привредног друштва за развој пољопривреде „Златиборски Еко Аграр“ ДОО. Исплата ће се вршити до утрошка планираних средстава , на основу просечног броја бодова свих пријављених , формира се ранг листа. О спроведеном поступку разматрања и бодовања пријава Комисија саставља Извештај о стручној оцени пријава, који достављају директору ПД Златиборски еко аграр д.о.о. и Општинском већу општине Чајетина у року од 30 дана од дана завршетка јавног конкурса. Општинско веће општине Чајетина, на основу извештаја Комисије, даје сагласност директору ПД Златиборски еко аграр за израду решења о расподели средстава које се доставља свим подносиоцима пријава

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	/	рзс*
Регион	Регион Шумадије и Западне Србије	рзс*
Област	Златиборска област	рзс*
Град или општина		рзс*
Површина	647	рзс*
Број насеља	24	рзс*
Број катастарских општина	20	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	24	
Демографски показатељи		
Број становника	14522	рзс**
Број домаћинства	5136	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	22	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	7%	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	/	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	12,98	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	21,61	рзс**
Просечна старост	44,7	рзс*
Индекс старења	/	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	21,16	рзс*
Основно образовање (%)	23,30	рзс*
Средње образовање (%)	45,42	рзс*
Више и високо образовање (%)	9,79	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	/	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Брдско планински	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	/	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено континентална, субпланинска и планинска клима	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	/	Интерни
Средња годишња температура (oC)	/	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)		Интерни
Површина под шумом (ha)	23866,18	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	/	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	/	рзс*

Посечена дрвна маса (m3)	16879	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	2894	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	/	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	/	
- правна лица и предузетници (%)	/	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	23472 ха	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	36%	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	23409	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	764	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	8,10	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	/	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	/	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	175	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	0	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	59	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	0	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	6068,35	Интерни
- физичка лица (%)	/	Интерни
- правна лица (%)	71,90	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	5328	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	7549	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	1404	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	5607/3804	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	7063	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	7063/0	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	2462	рзс***
Годишње радне јединице (број)	2462	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	11	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	/	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	/	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(km)	5492,80	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	7/8897	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	4182	рзс*

Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	3994	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	2280	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	0	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	/	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	21	рзс*
Број становника на једног лекара	501	рзс*
Број корисника социјалне заштите	501	рзс*
<i>Диверзификација руралне економије</i>		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	900	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	526	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	/	рзс*
<i>Трансфер знања и информација</i>		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	не	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	/	ПССС

Датум и место

М.П.

Потпис овлашћеног лица у АП/ЈЛС